

Vegleiðing um eftirlit

Vegleiðing um umhvørviseftirlit við alivirksemi á sjónum

12-04-2023

Støðan

- Seinasti fundur í arbeiðsbólkinum um *Vegleiðing um eftirlit við alivirksemi á sjónum* var á Umhvørvisstovuni 10. nov. 2022 kl. 09.00.
- Á fundinum kom millum annað fram, at vinnan hevði væntað, at Umhvørvisstovan fór at koma við einum samlaðum uppskoti til vegleiðing til fundinum, men tað hevði Umhvørvisstovan ikki gjørt.
- Tá fundurin endaði, boðaði Umhvørvisstovan frá, at stovnurin fór at umhugsa støðuna eina tíð, og at kalla inn til nýggjan fund, tá nakað nýtt var at leggja fram.
- Umhvørvisstovan hevur nú skrivað eitt uppskot, sum lutvíst er gjørt út frá umrøðuni í arbeiðsbólkinum, nakað av kjaki við Biofar og Fiskaaling eftir at fundarrøðini endaði og seinni viðmerkingum frá teimum.
- Eftir henda fundin fáa limirnir í arbeiðsbólkinum uppskotið til viðmerkingar í fýra vikur.
- Út frá viðmerkingunum til uppskotið tekur Umhvørvisstovan endaliga støðu til vegleiðingina.

Gjøgnumgongdin í dag

- Kanningarflokkar
- Kanningarstöðir
- Kanningarstöður og fylgjukanningar

Nærkanning – Kanning undir alistøðini

Kanningarslag	Kanningarmál	Parametrar
Nærkanning	<ul style="list-style-type: none"> Eftirlit við botnviðurskiftum undir og nær alistøðini til tess at tryggja, at ávirkanin heldur seg innan fyri ásett markvirði. Eftirlitið er tengt at dálkingarstöðuni við øktum eftirlitið við vaksandi ávirkan . 	<ul style="list-style-type: none"> Einføld kanning undir øllum ringum: <ul style="list-style-type: none"> eru botndjór til staðar ella ikki, pH og redoxpotentiali, sensoriskar parametrar Kemiskar kanningar (LOI, Zn og Cu) undir trimum ringum

Einføld støða í næruráði	Miðal indeksvirði fyri pH/Eh og Korrigeraðan sum (Talva 0.1 Oyðublað til sýnistøku)
1-Sera góð	Minni enn 1,1 (Index < 1,1)
2-Góð	Frá og við 1,1 til 2,1 (1,1<=Indeks<2,1)
3-Vánalig	Frá og við 2,1 til 3,1 (2,1<=Indeks<3,1)
4-Sera vánalig	Frá og við 3,1 (3,1>=Indeks)

Kemisk støða	1-Sera góð	2-Góð	3-Vánalig	4-Sera vánalig
Kopar, mg/kg t.e.	0-86	87-170	171-270	>270
Sink, mg/kg k.e.	0-75	76-270	271-410	>410
Gløðitap, g/kg t.e.	0-97	98-170	171-270	>270

Nærkanning – Kanning undir alistøðini

Kanningarslag	Kanningarmál	Parametrar
Nærkanning	<ul style="list-style-type: none"> Eftirlit við botnviðurskiftum undir og nær alistøðini til tess at tryggja, at ávirkanin heldur seg innan fyri ásett markvirði. Eftirlitið er tengt at dálkingarstöðuni við øktum eftirlitið við vaksandi ávirkan. 	<ul style="list-style-type: none"> Einføld kanning undir øllum ringum: <ul style="list-style-type: none"> eru botndjór til staðar ella ikki, pH og redoxpotentiali, sensoriskar parametrar Kemiskar kanningar (LOI, Zn og Cu) undir trimum ringum Undir ávísam umstøðum kanningar av botndjórum 25 m frá aliringunum

Einføld støða í næruráði	Miðal indeksvirði fyri pH/Eh og Korrigeraðan sum (Talva 0.1 Oyðublað til sýnistøku)
1-Sera góð	Minni enn 1,1 (Index < 1,1)
2-Góð	Frá og við 1,1 til 2,1 (1,1<=Indeks<2,1)
3-Vánalig	Frá og við 2,1 til 3,1 (2,1<=Indeks<3,1)
4-Sera vánalig	Frá og við 3,1 (3,1>=Indeks)

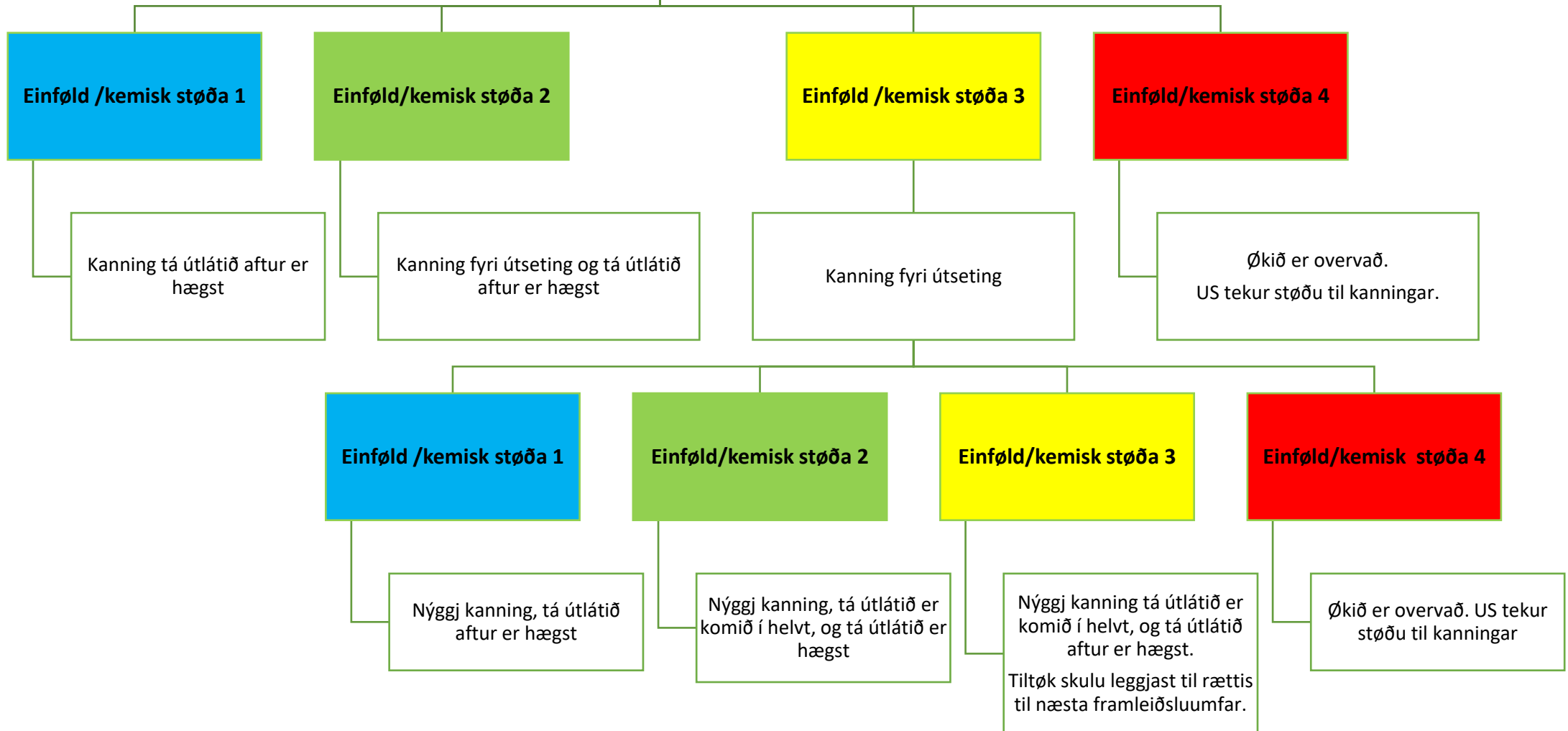
Kemisk støða	1-Sera góð	2-Góð	3-Vánalig	4-Sera vánalig
Kopar, mg/kg t.e.	0-86	87-170	171-270	>270
Sink, mg/kg k.e.	0-75	76-270	271-410	>410
Gløðitap, g/kg t.e.	0-97	98-170	171-270	>270

Eyka TS25-X kanning

Umhvørvisstøða TS25-X	Treytir
1-Sera góð	-Minst 20 sløg av makrofauna á 0,2 m ² -Einki slag telur meira enn 65% av tí samlaða djóratalinum
2-Góð	-5 til 19 sløg av makrofauna á 0,2 m ² -Meira enn 20 djór á 0,2 m ² -Einki slag telur meira enn 90% av tí samlaða djóratalinum
3-Vánalig	-1 til 4 sløg av makrofauna á 0,2 m ²
4-Sera vánalig	Einki makrofaunadjór á 0,2 m ²

Nærkanning – möguligar fylgjukanningar

Einföld/ kemisk kanning,
tá útlátið er upp á tað mesta

Nærkanning – möguligar fylgjukanningar
Einföld/ kemisk kanning, eyka TS25-X,
tá útlátið er upp á tað mesta

Einföld støða 1
Ósamsvar við djór

Einki ella bert *C. capitata* og/ella *M. fuliginosus* til staðar í meira enn 2/3 av sýnunum

Annað djóralív enn *C. capitata* og/ella *M. fuliginosus* til staðar meira enn 1/3 av sýnunum

25 m kanning á minst trimum støðum (TS-25-X)

Kanning tá útlátið aftur er hægst

Einföld/kemisk støða 2

Kanning fyri útseting og tá útlátið aftur er hægst

Einföld /kemisk støða 3

Kanning fyri útseting

Einföld/kemisk støða 4

Økið er overvað. US tekur støðu til kanningar.

Einföld /kemisk støða 1

Nýggj kanning, tá útlátið aftur er hægst

Einföld/kemisk støða 2

Nýggj kanning, tá útlátið er komið í helvt, og tá útlátið er hægst

Einföld/kemisk støða 3

Nýggj kanning tá útlátið er komið í helvt, og tá útlátið aftur er hægst.
Tiltøk skulu leggjast til rættis til næsta framleiðsluumfar.

Einföld/kemisk støða 4

Økið er overvað. US tekur støðu til kanningar

Umhvørvisstøða 1

TS25-X kanning til regluligu djóralívskanningina

Umhvørvisstøða 2

TS25-X kanning til regluligu djóralívskanningina

Umhvørvisstøða 3

TS25-X kanning á viðkomandi støðum tá útlátið aftur er hægst

Umhvørvisstøða 4

TS25-X kanning á viðkomandi støðum fyri útseting og tá útlátið aftur er hægst

Skiftiskanningar – Kanningar kring alistøðina

Kanningarslag	Kanningarmál	Parametrar
Skiftiskanning	<ul style="list-style-type: none">Eftirlit við botnviðurskiftum í skiftisumráðnum við transektum til tess at tryggja, at ávirkanin heldur seg innan fyri ásett markvirði.Eftirlitið er tengt at dálkingarstöðuni við øktum eftirlitið við vaksandi ávirkan.	<ul style="list-style-type: none">Transekt á skiftisøkinum:<ul style="list-style-type: none">Kvantitativ djóralívskanningStøddarbýtið av bitlumKemiskir parametrarHydrografi

- Fyri fimmára tíðarskeiðið 2024 til 2028 skal í minsta lagi gerast ein gjøllig kanning við transektsýnum á skiftisumráðnum við hvørja alistøð í Føroyum.
- Endamálið er at fáa eina meting av, hvussu djóralívsstöðan er kring alistøðirnar og hvat transekt skal brúkast í seinni kanningum.

Skiftiskanningar – kanningar kring alistøðina

Árini **2024-28** skulu í minsta lagi trý transektir leggjast soleiðis:

- Ein transektstøð (TS25-X) er 25 metur frá ringi við fiski
- Ein transektstøð (TS55-X) er 55 metur frá/ringi við fiski
- Ein transektstøð (TS150-X) er 150 metur frá ringi við fiski
- Ein transektstøð (TS500-X) er 500 metur frá ringi við fiski, ella so langt mett verður at vera hóskandi á staðnum.

X: er nummar (1, 2, 3..) ella ætt (N, E, S...) ella rák (ímóti, tvørs, undan) á transekti

Har fleiri alideildir ella rammur eru á einum aliðki, skal metast um, hvussu nógv transekt skulu til at lýsa støðuna nøktandi

Transektstøðirnar **eftir 2028** skulu leggjast soleiðis:

- Ein transektstøð (TS25) er 25 metur frá ringi við fiski
- Ein transektstøð (TS55) er 55 metur frá ringi við fiski
- Ein transektstøð (TS150) er 150 metur frá ringi við fiski
- Ein transektstøð (TS500) er 500 metur frá ringi við fiski, ella so langt mett verður at vera hóskandi á staðnum

Skiftiskanningar, TS25-X

Umhvervisstöða	Treytir
1-Sera góð	-Minst 20 slög av makrofauna á 0,2 m ² -Einki slag telur meira enn 65% av tí samlaða djóratalinum
2-Góð	-5 til 19 slög av makrofauna á 0,2 m ² -Meira enn 20 djór á 0,2 m ² -Einki slag telur meira enn 90% av tí samlaða djóratalinum
3-Vánalig	-1 til 4 slög av makrofauna á 0,2 m ²
4-Sera vánalig	Einki makrofaunadjór á 0,2 m ²

- Umhvervisstöðan á stöðunum 25 metur frá alistöðini (TS25) verða ásett út á hvørji kanningarstöð sær.
- Umhvervistöðan á hvørjari stöð skal í minsta lagi vera 2-Góð

Skiftiskanning, TS55-X, TS150-X og TS500-X

Vistfrøðiligur stöðuflokkur	I	II	III	IV	V
Stöða	Sera góð	Góð	Tolulig	Vánalig	Sera vánalig
NQI1, móra	0,707 - 0,630	0,630 – 0,552	0,552 – 0,368	0,368 - 0,184	0,184 - 0
NQI1, sandur	0,759 – 0,681	0,681 – 0,604	0,604 – 0,403	0,403 – 0,201	0,201 - 0

- TS500-stöðirnar skulu vera í fyrsta (I) ella øðrum (II) vistfrøðiliga flokki, stöða "Góð" ella "Sera góð".
- TS150 stöðirnar skulu í minsta lagi vera í øðrum vistfrøðiliga flokki (II), stöða "Góð".
- TS55 stöðirnar skulu í minsta lagi vera í triðja (III) vistfrøðiliga flokki, stöða "Tolulig".

Skiftiskanning – möguligar fylgjukanningar
Djórálívs­kanning, tá útlátið er upp á tað mesta

TS 25 kanningar

Ringasta TS25
Umhvørvisstøða:
Góð ella Sera góð

TS25-X kanningar til
regluligu
djórálívs­kanningina

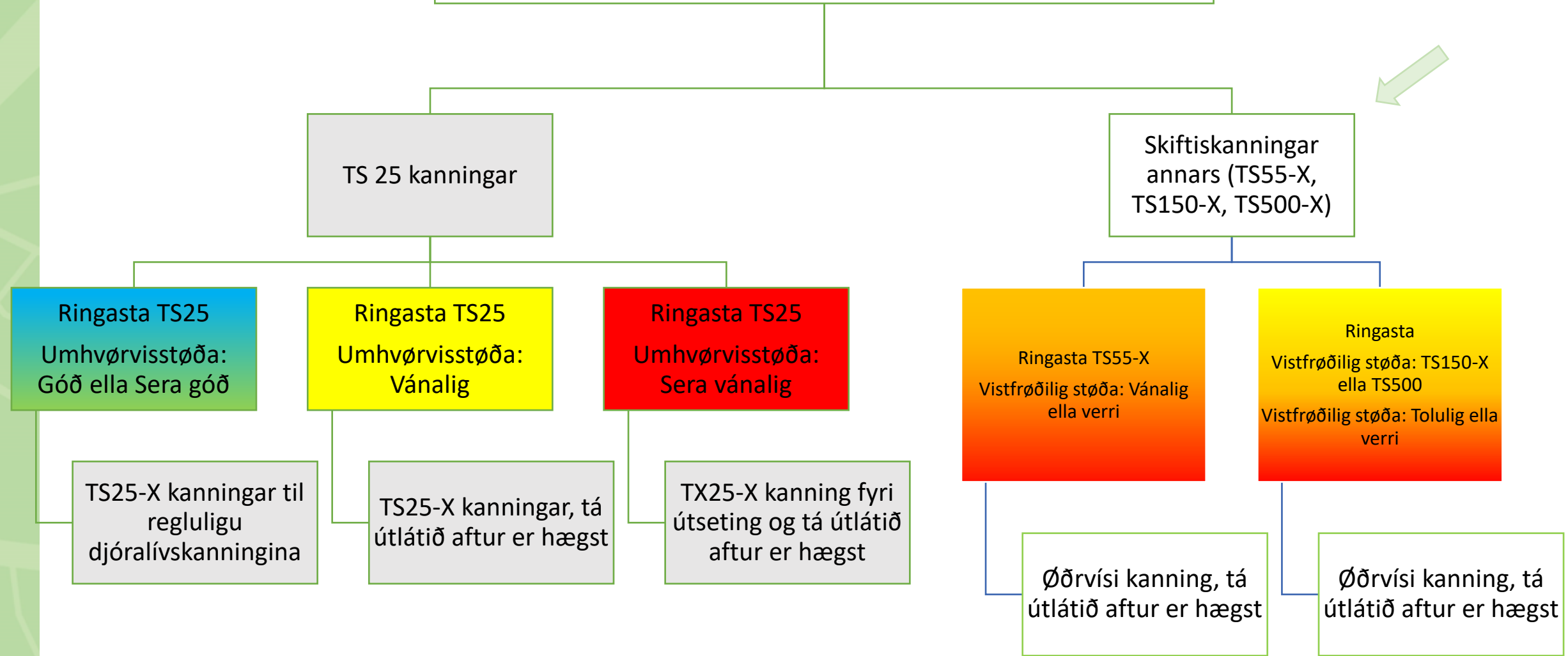
Ringasta TS25
Umhvørvisstøða:
Vánalig

TS25-X kanningar, tá
útláti aftur er hægst

Ringasta TS25
Umhvørvisstøða:
Sera vánalig

TX25-X kanning fyri
útseting og tá útlátið
aftur er hægst

Skiftiskanning – möguligar fylgjukanningar
Djoralívskanning, tá útlátið er upp á tað mesta

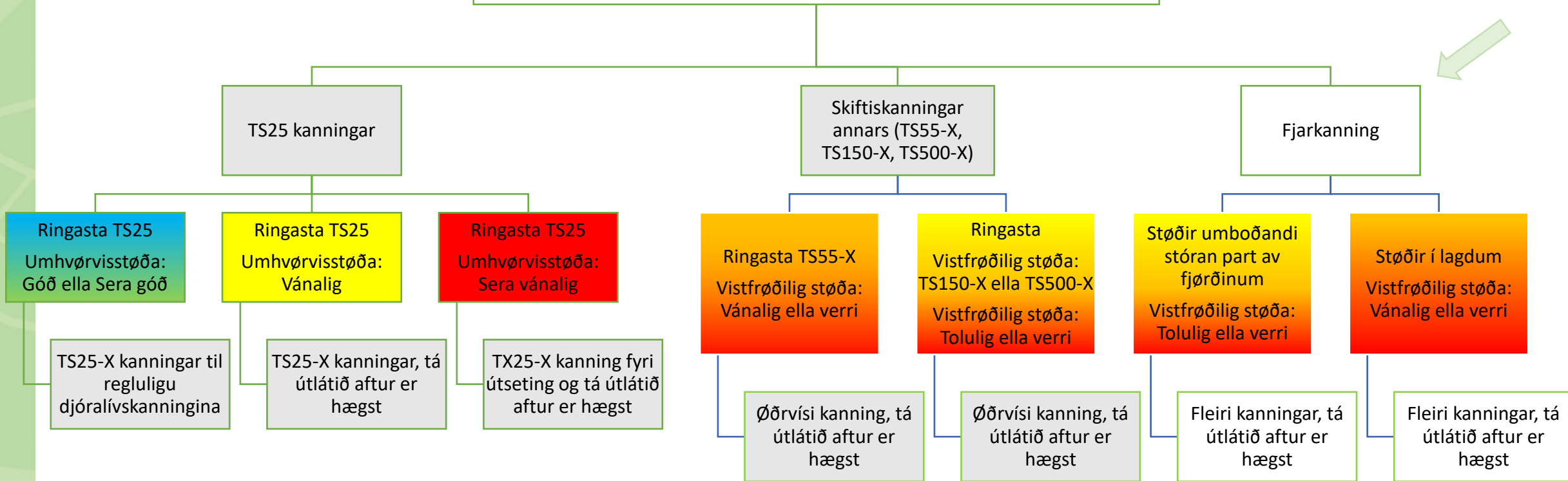
Fjarkanning – kanningar burtur frá økinum

Kanningarlag	Kanningarmál	Parametrar
Fjarkanning	<ul style="list-style-type: none">Eftirlit við dálkingarstöðuni uttanfyri skiftisumráðið.Eftirlitið er tengt at dálkingarstöðuni við øktum eftirlitið við vaksandi ávirkan.	<ul style="list-style-type: none">Úrvaldar kanningarstöðir.<ul style="list-style-type: none">Kvantitativ djóralívskanningStøddarbýtið av bitlum,Kemiskar parametrar ogHydrografi

- Fjarstöðirnar (í minsta lagi fýra) skulu staðsetast soleiðis:
 - eitt fjarsýni skal takast á einum stað, sum umboðar stóran part av alifjørðinum
 - eitt fjarsýni skal takast undan rákinum 500 metur uttan fyri aliøkið
 - eitt fjarsýni skal takast á djúpasta staðnum uttan fyri aliøkið undan rákinum, t.e. í eini lægd, har tilfar væntandi savnast
 - onnur fjarsýni skulu takast í lagdum ella øðrum viðkvomum økjum á fjørðinum.
- Fjarkanningarstöðirnar skulu leggjast soleiðis, at tær kunnu verða brúktar í eitt langt tíðarskeið.
- Fyrrverandi fjarðastöðir, samanberingastöðir og ytstu skiftisstöðirnar kunnu verða partur av hesum stöðum.

Skiftis- og fjarkanning – möguligar fylgjukanningar

Djórálívs-kanning, tá útlátið er upp á tað mesta

Gildiskoma

- Henda vegleiðing kemur í gildi 1. januar 2024. Vegleiðing *19/2018 frá Umhvørvisstovuni um Umhvørviseftirlit við alivirksemi á sjónum* fer samstundis úr gildi.
- Nærkanning skal gerast í minsta lagi eina ferð í hvørjum framleiðsluumfari, og felags nær, skiftis- og fjarkanningar skulu gerast í minsta lagi triðja hvørt framleiðsluumfar á hvørjum alifirði.
- Dentur verður lagdur á at býta sýnistøkuna av djóralívskanningum so javnt millum alifeløgini, sum gjørligt.
- Dentur verður eisini lagdur á at taka viðbreknastu aliøkini fyrra partin av tíðarskeiðinum 2024-28, tað eru aliøki, har miðalrákið niður móti botni er niðan fyri 9 cm/sek.

Takk